הִלְכוֹת יוֹם טוֹב סִימָן תקטו

(נט) לְצָרְכָּךְ (טו) הָרֵב (ס) מֵבִיא. (סא) מֻחֲצָה עַל מֻחֲצָה, (סב) אוֹ שֶׁיִּדּוּעַ (סג) שֶׁלִּקֵּט לְצָרְכָּךְ שְׁנֵיהֶם, אָסוּר (בית יוסף (ד"ה כתב ממ"נ) וסמ"ג (שם)): ז [צ]אִם הוּא סָפֵק אִם בָּאוּ מִבְּחוּץ לַתְּחוּם, אִם הוּא אֵינוֹ יְהוּדִי הַשָּׁרוּי עִמּוֹ בָּעִיר * וּפְרוֹת הַמְצוּיִים (סד) בָּעִיר מֻתָּר, (סה) וְאִם לָאו (טז) אָסוּר: ח [ק]דָּבָר שֶׁאֵין בְּמִינוֹ בְּמֻחְבָּר שֶׁהוּבָא לְיִשְׂרָאֵל בְּיוֹם טוֹב רִאשׁוֹן שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, (סו) מֻתָּר בַּשֵּׁנִי, (סז) [ר]וְהוּא הַדִּין לְשַׁבָּת וְיוֹם טוֹב הַסְּמוּכִים זֶה לָזֶה: ט [ש]יִשְׂרָאֵל שֶׁשִּׁגֵּר דּוֹרוֹן לַחֲבֵרוֹ עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב, (יז) וְנִתְעַכֵּב הָאֵינוֹ יְהוּדִי וְהֵבִיאָם בְּיוֹם טוֹב מִחוּץ לַתְּחוּם, מֻתָּר אֲפִלּוּ

צ טור בְּשֵׁם הָרַשְׁבָּ"א (כת: ד"ה הא, עבהה"ק בית נחיבות ש"ה סי' כה). ק שם (בשורר) וְרא"ש (ביצה שם) וּשְׁאָר פּוֹסְקִים בְּשֵׁם חֲכָמֵי לוּנְזִיל. ר בְּאֶרְחוֹת חַיִּים (אות לז). ש כָּל בּוֹ (שם) וְהָרַשְׁבָּ"א בְּתְשׁוּבָה (המיוחסות לרמב"ן סוס"י קנב. ע"י"ש).

בַּאֵר הַיטֵב

דַּיָּש אוֹמְרִים דְּאֵין הַלַּיְלָה עוֹלֶה מִן הַמְּנִין. וּמִדְּלֹא כָּתַב רַמ"א כָּאן כִּלּוּם אֶפְשָׁר דְּדַעְתּוֹ דְּבְיוֹם טוֹב יֵשׁ לְהָקֵל וְהַלַּיְלָה עוֹלֶה מִן הַמְּנִין, וְגַם בְּלָאו הָכִי הָרַבָּה פּוֹסְקִים סְבִירָא לְהוּ דְּלָא כְּצִינְעָן בְּכָרְכֵי שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם שֶׁלֹּא בְּתְחוּמִין לָכֵן יֵשׁ לְהָקֵל וְגַם הַיּוֹם שֶׁל שְׁלֹמֶה (שם סי' ח) מַקֵּל. מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק כא): ו [ט]וֹ) הָרֵב. וְאִם יֵשׁ לַחֹשׁ שֶׁמִּפְּרִבִּים לְהָבִיא בְּשִׁבִּיל יִשְׂרָאֵל אָסוּר, וְדַוְקָא כְּשֶׁרּוֹאִין שֶׁמִּפְּרִבִּים לְהָבִיא אֲבָל מִפְּתָם אֵין חוֹשְׁשִׁין וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב סִימָן תקי"ז (ס"א). וּמִיהוּ בְּאֵינוֹ יְהוּדִי הַמּוֹכֵר דָּגִים אִם אָנוּ מַתִּירִין לְקַח מִמֶּנּוּ יֵשׁ לָחֹשׁ שֶׁיִּרְבֶּה לְהָבִיא בְּשִׁבִּיל יִשְׂרָאֵל, וְצָרִיךְ לְהִתְיַשֵּׁב בַּדָּבָר. וְאֵינוֹ יְהוּדִי הַדָּר בִּכְפָר וְהֵבִיא דָּגִים לְעִיר שָׁרְבָּה יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לְהִסְתַּפֵּק אִי אָמְרִינַן מִשְׁתָּמֵא צָדָן לְצָרְכּוֹ יִשְׂרָאֵל, אוֹ אָמְרִינַן נִיזֹל בָּתַר רַבָּא דְּעָלְמָא וְצָדָן לְצָרְכּוֹ אֵינוֹ יְהוּדִי וְאַחַר כָּךְ נִמְלַךְ וְהֵבִיאָן לְכָאן, וְאִם כֵּן אֵין בָּהֶם דִּין מֻחְסָּר צִידָה, וְנִרְאֶה לִי לְהָקֵל. מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק כב) עַיֵּן שָׁם: ז [ט]ז) אָסוּר. וּבְיוֹם טוֹב שֵׁנִי יֵשׁ לְהָקֵל. רַשַׁ"ל (שם סי' ט), מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק כד): ט [י]ז) וְנִתְעַכֵּב. אֲבָל אִם הַשּׁוֹלֵחַ יוֹדֵעַ

בֵּאוּר הַלָּכָה

יִשְׂרָאֵלִים מְפַקְּחִין עֲלֵיהֶם יֵשׁ לוֹמַר דְּאַדַּעְתָּם הֵבִיא]. אָכֵן מִדְּסָתְמוּ הַפּוֹסְקִים דְּרֹב יִשְׂרָאֵל אָסוּר וְלֹא חִלְקוּ בֵּין יוֹם טוֹב רִאשׁוֹן לְשֵׁנִי שְׁמַע מִנַּהּ דְּלֹא סְבִירָא לְהוּ הַסְּבָרָא שֶׁכָּתַבְנוּ וְכֵן עִקַּר דַּעְתִּי נָגְדָּ דַּעְתָּם וַאֲפִלּוּ בְּרֹב עַכּוּ"ם יֵשׁ לְכַתְּחִלָּה לִזָּהֵר לְקָנוֹת מֵהֶם מִפְּנֵי סְבָרַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם שֶׁאִם יִקְנוּ יִשְׂרָאֵלִים בְּיוֹם טוֹב שֶׁמָּא יִרְבֶּה לְהָבִיא בְּשִׁבִּילָם:

ז * וּפְרוֹת הַמְצוּיִין בָּעִיר מֻתָּר. בְּיָם שֶׁל שְׁלֹמֶה (שם סי' ט) **רָצָה לוֹמַר דְּהוּא הַדִּין לְעִנְיַן מֻחְבָּר אִם יֵשׁ לְאוֹתוֹ עַכּוּ"ם גַּם פֵּרוֹת תְּלוּשִׁין בְּבֵיתוֹ וּפֵרוֹת מֻחְבָּרִין חוּץ לַתְּחוּם תְּלוּיִן שֶׁמִּתְּלוּשִׁין לָקַח [וְהוּא הַדִּין לְעִנְיַן דָּגִים שֶׁיֵּשׁ לוֹ בְּבֵיתוֹ שֶׁנִּצּוֹדִים מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב לֹא חֲיִישִׁינַן שֶׁהָלַךְ לְצוּד]. אֲבָל בְּאֵלִיָּה רַבָּה** (ס"ק יז) **הִסְכִּים לְאֶסּוֹר בְּכָל גַּוְנֵי וְכֵן בִּפְרִי מִגְדִּים** (מש"ז ס"ק יג):

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

הַפֹּתֶם וְכוּ'. הָא בְּיָדְעִינַן שֶׁהֵבִיא בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל אוֹ אֲפִלּוּ שֶׁכֵּנוּן (עג) גַּם בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל, אָסוּר אֲפִלּוּ בְּרֹב עַכּוּ"ם לְפִי מַה שֶּׁמְּפֹרָשׁ לְקַמִּיהּ בַּהֲגָ"ה: **(נט) לְצָרְכָּךְ הָרֵב וְכוּ'.** וְאִם כֵּן אִם הוּא דָּבָר שֶׁאֵין בְּמִינוֹ בְּמֻחְבָּר שָׁרֵי לְאַלְתַּר לֶאֱכֹל, וּבִלְבַד (עג) שֶׁלֹּא יַזְכִּיר לוֹ סְכוּם דָּמִים רַק יִקַּח מִמֶּנּוּ בַּהֲקָפָה, וְלֹא יִשָּׂא וְיִתֵּן עִמּוֹ עַל דְּבַר הַמֻּקָּח, וְלֹא יְטַלְטְלֵם חוּץ לְאַרְבַּע אַמּוֹת כֵּיוָן שֶׁהוּבָא מִחוּץ לַתְּחוּם, וְכַנַּ"ל בְּסָעִיף ה'. וְאִם הוּא דָּבָר שֶׁיֵּשׁ בְּמִינוֹ בְּמֻחְבָּר אוֹ מֻחְסַר צִידָה אָסוּר בְּאוֹתוֹ יוֹם מִשּׁוּם מֻקָּצֶה, וְלָעֶרֶב מֻתָּר בַּאֲכִילָה וְאֵין צָרִיךְ לְהַמְתִּין בִּכְדֵי שֶׁיַּעֲשׂוּ. וְכָתְבוּ הַפּוֹסְקִים דְּאִם אָנוּ רוֹאִין שֶׁעַל יְדֵי זֶה שֶׁאָנוּ מַתִּירִין לְקָנוֹת מֵהֶם הֵם מַרְבִּין לְהָבִיא, אָסְרִינַן לְהוּ לְקָנוֹת מֵהֶם, (עד) אֲבָל מִן הַסְּתָם אֵין חוֹשְׁשִׁין שֶׁמָּא יַרְבֶּה לְהָבִיא גַּם בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל וּמֵתָּר לִקַּח מִמֶּנּוּ בְּעִיר שֶׁרָּבָּה יִשְׂרָאֵל. וּמִכָּל מָקוֹם עַכּוּ"ם הַמֵּבִיא דָּגִים לְמָכֹר בְּעִיר שֶׁרָּבָּה עַכּוּ"ם (עה) אַף בִּסְתָם יֵשׁ לַחֹשׁ שֶׁיִּרְבֶּה לְהָבִיא בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל אִם נַתִּיר לִקַּח מִמֶּנּוּ, כֵּיוָן שֶׁדַּרְכּוֹ יִשְׂרָאֵל לִקְנוֹת דָּגִים לְכָבוֹד יוֹם טוֹב, וְזֶה תָּלוּי לְפִי הָעִנְיָן לְפִי רְאוֹת עֵינֵי הַמּוֹרֶה דְּאִם הָעִיר כֻּלָּהּ עַכּוּ"ם רַק אֲנָשִׁים יְחִידִים יִשְׂרְאֵלִים נִמְצָאִים שָׁם אֵין לַחֹשׁ לָזֶה: **(ס) מֵבִיא.** וּבְעִיר שֶׁרָּבָּה יִשְׂרָאֵל כָּל כַּמָּה דְּלֹא יָדְעִינַן דְּהֵבִיא בִּשְׁבִיל עַכּוּ"ם, מִן הַסְּתָם תְּלִינַן שֶׁבִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל הֵבִיא שֶׁהֵם רַבָּא. וְאִם הוּא דָּבָר שֶׁיֵּשׁ בְּמִינוֹ בְּמֻחְבָּר אוֹ מֻחְסַר צִידָה אָמְרִינַן דְּלִקֵּט וְצָד בִּשְׁבִיל יִשְׂרְאֵלִים לְמָכֹר לָהֶם וְצָרִיךְ לְהַמְתִּין עַד בִּכְדֵי שֶׁיַּעֲשׂוּ א'. (עו) וְצָדְדוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּכָל זֶה בְּהָיָה הַנָּכְרִי בֶּן עִיר וְיָצָא חוּץ לָעִיר לָצוּד וְלִלְקֹט, הָא בְּנָכְרִי כַּפְרִי שֶׁהֵבִיא סְחוֹרָתוֹ לָעִיר נִרְאֶה דְּלֹא שַׁיָּךְ כְּלָל לְשַׁעֵר בָּעִיר שֶׁהֵבִיא לְתוֹכָהּ אִם הוּא רֹב נָכְרִים אוֹ יִשְׂרְאֵלִים אֶלָּא אֲפִלּוּ הֵם יִשְׂרְאֵלִים אֲזוֹלִינַן בָּתַר רֹב עָלְמָא וְרֹב נָכְרִים הֵם וְאַדַּעְתַּיְהוּ לְקֵט וְצָד, וְאַף שֶׁהֵבִיא אוֹתָם לְמָכֹר לָעִיר אָמְרִינַן שֶׁאַחַר כָּךְ נִמְלַךְ וְהֵבִיאָן לְכָאן [וּלְפִי זֶה אֵין לָהֶם דִּין צִידָה בְּשִׁבִּיל יִשְׂרָאֵל וַאֲסוּרִים רַק בְּיוֹם טוֹב רִאשׁוֹן מִשּׁוּם מֻקָּצֶה וּבְלֵיל שֵׁנִי מֻתָּרִין מִיָּד. וְאִם הוּבָא מֵחוּץ לַתְּחוּם אַף דְּהַהֲבָאָה הָיָה בְּוַדַּאי בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל עַל כָּל פָּנִים דַּי אִם מַמְתִּין בְּלֵיל מוֹצָאֵי יוֹם טוֹב רִאשׁוֹן כְּדֵי שֶׁיַּעֲשֶׂה]. וּבְסֵפֶר מוֹר וּקְצִיעָה מְפֻקְפָּק עַל זֶה דְּסוֹף מַעֲשֶׂה בְּמַחֲשָׁבָה תְּחִלָּה וּבְדַאי אַדַּעְתָּא דְּעִיר זוֹ לִקֵּט וְצָד. אֲכָל אִם הָיָה הָעַכּוּ"ם תָּמִיד סְחוֹרָתוֹ לְעִיר זוֹ לְמָכֹר, פָּשׁוּט דִּלְכֹלֵי עָלְמָא אָמְרִינַן דְּאַדַּעְתָּא דְּעִיר זוֹ לִקֵּט וְצָד: **(סא) מֻחֲצָה עַל מֻחֲצָה.** דְּמִסְתָּמָא (עז) לְצָרְכָּן נַעֲשָׂה, וְעַל כֵּן צָרִיךְ גַּם בָּזֶה לְהַמְתִּין עַד כְּדֵי שֶׁיַּעֲשֶׂה.

(פמ) וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּהָוֵי סָפֵק אִם בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל אוֹ בִּשְׁבִיל עַכּוּ"ם: **(סב) אוֹ שֶׁיִּדּוּעַ וְכוּ'.** וְרִצּוֹנוֹ לוֹמַר דְּכָזֶה אֲפִלּוּ אִם רֹב עַכּוּ"ם כֵּיוָן שֶׁמְּקֻבָּץ בְּפֵרוּשׁ גַּם בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל אָסוּר. וַעֲיַן לְעֵיל בְּסִימָן רע"ו בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה ואם יש) מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בָּזֶה: **(סג) שֶׁלִּקֵּט.** וְהוּא הַדִּין (פמ) בְּהֵבִיא מֵחוּץ לַתְּחוּם לְצָרְכּוֹ שְׁנֵיהֶן: **ז (סד) בָּעִיר.** הֵינוּ בְּתוֹךְ הַתְּחוּם, דְּכֵיוָן שֶׁהוּא שָׁרוּי בְּתוֹךְ הַתְּחוּם וְגַם הַפֵּרוֹת מְצוּיִין הֵם בְּתוֹךְ הַתְּחוּם אֵין חוֹשְׁשִׁין שֶׁאָלוּ הַפֵּרוֹת הֻבְיָאוּ מֵחוּץ לַתְּחוּם, דְּאַדְּרַבָּה אָמְרִינַן כָּאן נִמְצְאוּ וְכָאן הָיוּ. אֲבָל אִם הוּא שָׁרוּי חוּץ לַתְּחוּם אַף דְּפֵרוֹת מְצוּיִין בְּתוֹךְ הַתְּחוּם תְּלִינַן שֶׁהֻבְיָאן מִמְּקוֹמוֹ מֵחוּץ לַתְּחוּם, וְכֵן לְהֶפֶךְ אַף שֶׁהוּא בְּתוֹךְ הַתְּחוּם כֵּיוָן שֶׁאֵין פֵּרוֹת מְצוּיִין שָׁם חִישִׁינַן שֶׁהֻבְיָאן מֵחוּץ לַתְּחוּם: **(סה) וְאִם לָאו אָסוּר.** וְאַף דִּסְפֵקָא דְּרַבָּנַן לְקֻלָּא, אָסוּר בָּזֶה (פ) מִשּׁוּם דְּהָוֵי דָּבָר שֶׁיֵּשׁ לוֹ מַתִּירִין לְאַחַר יוֹם טוֹב. וּכְבָר כְּתַבְנוּ לְעֵיל בְּסִימָן שכ"ה בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה בְּסָעִיף קָטָן מ"ח בְּשֵׁם הָאַחֲרוֹנִים לְהָקֵל בָּזֶה בָּעָרֵב מִיָּד, (פפ) וְיֵשׁ שֶׁמְּקִלִּין בְּעִקַּר דָּבָר זֶה וּלְדִידְהוּ בְּסָפֵק חוּץ לַתְּחוּם לְקֻלָּא אֲזוֹלִינַן וְגַם בְּיוֹם טוֹב גּוּפָא שָׁרֵי. וּלְדִינָא עִקַּר (פכ) כְּסִבָּרָא רִאשׁוֹנָה, (פג) [א]וְיֵשׁ שֶׁצִּדְּדוּ לְהָקֵל בְּזוֹ בְּיוֹם טוֹב שֵׁנִי מִשּׁוּם דְּהָוֵי סָפֵק סָפֵקָא, וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן תצ"ז סָעִיף ג' מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בָּזֶה. וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן שכ"ה (ס"ט) בְּאֵר הַמַּחֲבֹר פְּרָטֵי דִּינִים בְּסָעִיף זֶה וְכָאן קַצֵּר: **ח (סו) מֻתָּר בַּשֵּׁנִי.** בִּכְדֵי (פד) שֶׁיַּעֲשׂוּ. אַף עַל גַּב דִּלְעִנְיַן מְחֻבָּר מַחְמִרִינַן בָּזֶה לְכֵלִי עָלְמָא וְחִשְׁבִינַן לֵיהּ כְּיוֹמָא אֲרִיכְתָּא וּכְדִלְעֵיל בְּסָעִיף א', (פה) בְּתוֹחֲמִין דְּקֻלָּא לֹא מַחְמִרִינַן בָּזֶה: **(סז) וְהוּא הַדִּין לְשַׁבָּת וְיוֹם טוֹב הַסְּמוּכִין וְכוּ'.** פֵּרוּשׁ, אִם הוּבָא בְּשַׁבָּת

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ו (עב) עַיֵּן לְעֵיל סִימָן רע"ו בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה ואם יש) **מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בָּזֶה בְּדַעַת הַבַּיִת יוֹסֵף. אָכֵן אִיתָּא שִׁיטָתוֹ בְּנֹעַם הַבַּיִת יוֹסֵף מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן שֶׁהַרְבֵּה אַחֲרוֹנִים (ס"ק יח) וּשְׁאֵרֵי אַחֲרוֹנִים) אֵין כְּדַאי לְכַתְּחִלָּה לְזוּז מִדְּבָרָיו אִם לֹא שֶׁיִּצְטָרֵךְ לָזֶה עוֹד סָפֵק:** (עג) **אַחֲרוֹנִים:** (עד) **מָגֵן אַבְרָהָם** (ס"ק כב): **(עה) מָגֵן אַבְרָהָם** (שם) **וְאֵלִיָּה רַבָּה** (סק"כ) **וְהַגְּהָ"ז** (ס"ח) **וּשְׁאֵרֵי אַחֲרוֹנִים:** **(עו) מָגֵן אַבְרָהָם** (שם) **וְאֵלִיָּה רַבָּה** (ס"ק כא) **וְהַגְּהָ"ז** (ס"כ): **(עז) בֵּית יוֹסֵף** (ד"ה כתב סמ"ג) **בְּשֵׁם סְמ"ג** (מצוה קצד) **וְהוּבָא בְּמָגֵן אַבְרָהָם** (ס"ק כב): **(עח) מָגֵן אַבְרָהָם** (שם) **בְּשֵׁם רַשַׁ"י, וּלְגַרְסָא אַחַת הָיָא לְבַד עַיֵּן בְּשַׁבָּת קנ"א** (ע"א) **בְּרַשַׁ"י שָׁם** (ד"ה ה"א ד"ה לישנא אחרינא) **וּלְגַרְסָא זוֹ יֵשׁ לְעַיֵּן כְּדֵי שֶׁיַּעֲשֶׂה לְדַעַת הַמַּקְלִים בְּסָפֵק עַיֵּן שָׁם**

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרֵב: א] כ"כ בשו"ע הרב (סט"ז) וז"ל: אם יש להסתפק שמא בתחילת כניסת יו"ט היה הגוי כבר בתוך תחום העיר, יש להקל ביו"ט שני של גליות אף למי שהובא בשבילו כיון שיש כאן שני ספיקות, שהרי יו"ט שני עיקר תקנתו מחמת הספק, אבל ביו"ט ראשון יש להחמיר אף בספק כיון שהוא דבר שיש לו מתירין.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת יוֹם טוֹב סִימָן תקטו תקטז

ת שָׁם בְּרַשְׁבָּ״א.

(סח) לְמִי שֶׁהוּבָא בִּשְׁבִילוֹ לְאָכְלָם, (סט) תאֲבָל אָסוּר לְכָל יִשְׂרָאֵל לְטַלְטְלָם חוּץ לְאַרְבַּע אַמּוֹת, אוֹ חוּץ לְעִיר הַמֻּקֶּפֶת חוֹמָה, אוֹ חוּץ לְמִבְצָר שֶׁיָּדוּעַ שֶׁהֻקַּף חוֹמָה לְדִירָה. הַגָּהּ: (ע) וְדַוְקָא שֶׁהָיָה (יח) דַּעְתּוֹ מֵאֶתְמוֹל, דְּלֵית בֵּיהּ אִסּוּר מֻקְצֶה, אֲבָל אִם לֹא הָיָה עָלָיו דַּעְתּוֹ מֵאֶתְמוֹל, (עא) אַף עַל גַּב דְּלֵית בֵּיהּ אִסּוּר תְּחוּמִין (עב) אָסוּר מִשּׁוּם מֻקְצֶה, דְּכָל שֶׁל יִשְׂרָאֵל צָרִיךְ הֲכָנָה מִבְּעוֹד יוֹם, וַאֲפִלּוּ לְמִי שֶׁלֹּא הוּבָא בִּשְׁבִילוֹ אָסוּר (בית יוסף (ד״ה וכתב הרשב״א נתשובה) בשם תשובת הרשב״א (ח״ד סי׳ מז)):

תקטז דִּין אֵיזֶה דְּבָרִים מֻתָּרִים לִשְׁלֹחַ בְּיוֹם טוֹב. וּבוֹ ג׳ סְעִיפִים:

א מִשְׁנָה בֵּיצָה י״ד (ע״ב) וּכְבֵית הִלֵּל.

א אמֻתָּר (א) לִשְׁלֹחַ לַחֲבֵרוֹ בְּיוֹם טוֹב (ב) בְּהֵמָה חַיָּה וָעוֹף אֲפִלּוּ (א) חַיִּים, וְיֵינוֹת שְׁמָנִים וּסְלָתוֹת (ג) וְקִטְנִיּוֹת,

בְּאֵר הֵיטֵב

שֶׁיֵּלֵךְ בְּשַׁבָּת אוֹ בְּיוֹם טוֹב אָסוּר, עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק כו): (יח) **דַּעְתּוֹ.** זֶה לְשׁוֹן הַבַּיִת יוֹסֵף בְּשֵׁם הָרַשְׁבָּ״א דְּהָא דְּמֻתָּר דָּבָר שֶׁהוּבָא מִחוּץ לַתְּחוּם דַּוְקָא בְּפֵרוֹת אֵינוֹ יְהוּדִי, אֲבָל בְּפֵרוֹת יִשְׂרָאֵל אֲסוּרִים לַכֹּל דְּמֻקְצִים הֵם, דְּכֵיוָן שֶׁהֵן חוּץ לַתְּחוּם הִקְצוּהָ הַבְּעָלִים מִדַּעְתָּן, דְּשֶׁל יִשְׂרָאֵל צָרִיךְ הָכֵן אֲבָל שֶׁל אֵינוֹ יְהוּדִי אֵינָם צְרִיכִים הָכֵן. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְטַ״ז סִימָן תקי״ח סָעִיף קָטָן ז׳ כָּתַב דְּלֹא קָיְימָא לָן כֵּן וּמַתִּיר בָּזֶה עַיֵּן שָׁם, וְכֵן דִּבְרֵי הַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס״ק כז) עַיֵּן שָׁם. [עַיֵּן בְּסֵפֶר אֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק כו) דְּהִשִּׁיג עַל מַה שֶּׁכָּתַב מָגֵן אַבְרָהָם בָּזֶה וּמְתָרֵץ כָּל קַשְׁיוֹת שָׁלוֹ]. וְאִם בָּאוּ לוֹ בְּיוֹם טוֹב רִאשׁוֹן מֻתָּר בַּשֵּׁנִי לְכֻלֵּי עָלְמָא. וְהָא דְּיִשְׂרָאֵל שִׁגֵּר דּוֹרוֹן לַחֲבֵרוֹ עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי דַּוְקָא פֵּרוֹת שֶׁאֵינָם בְּמִינָם מְחֻבָּר לַקַּרְקַע, אֲבָל אִם יֵשׁ בְּמִינָם מְחֻבָּר לַקַּרְקַע צָרִיךְ חוֹתָם, דְּחָיְישִׁינַן שֶׁהָאֵינוֹ יְהוּדִי הֶחֱלִיף טוֹבִים בְּרָעִים שֶׁתְּלָשָׁם הַיּוֹם וְהוּא הַדִּין בְּדָגִים כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן קי״ח (ס״א). מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק כו):

א (א) **חַיִּים.** לְפִי שֶׁמֻּתָּר לִשְׁחֹט בְּיוֹם טוֹב:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

מֻתָּר בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת בִּכְדֵי שֶׁיֵּעָשׂוּ וְאַף עַל גַּב שֶׁחָל אָז יוֹם רִאשׁוֹן שֶׁל יוֹם טוֹב, וְהוּא הַדִּין בְּחָל שַׁבָּת אַחַר יוֹם טוֹב, וְלֹא שַׁיָּךְ כָּאן הֲכָנָה: **ט** (סח) **לְמִי שֶׁהוּבָא בִּשְׁבִילוֹ.** וְלֹא שַׁיָּךְ הָכָא לְמִגְזַר שֶׁמָּא יֹאמַר לוֹ לְעַכּוּ״ם לְהָבִיא, דְּכָל זֶה בְּמֵבִיא הָעַכּוּ״ם פֵּרוֹתָיו בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל אֲבָל הָכָא (פו) אֵין לָעַכּוּ״ם זֶה שׁוּם שַׁיָּכוּת וְהֶכֵּרוּת לַיִּשְׂרָאֵל הַמְקַבֵּל וְרַק שְׁלִיחוּתֵהּ דְּיִשְׂרָאֵל קַמָּא הוּא דְּעָבִיד. וְכָתְבוּ הַפּוֹסְקִים דְּכָל זֶה דַּוְקָא בְּנִתְעַכֵּב הָעַכּוּ״ם בַּדֶּרֶךְ, (פז) אֲבָל אִם הַמְשַׁלֵּחַ הָיָה יוֹדֵעַ שֶׁלֹּא יַגִּיעַ עַד יוֹם טוֹב לְהַמְקַבֵּל הֲרֵי זֶה אָסוּר בַּאֲכִילָה לְמִי שֶׁהוּבָא בִּשְׁבִילוֹ וְלָעֶרֶב בִּכְדֵי שֶׁיֵּעָשׂוּ כֵּיוָן שֶׁנַּעֲשָׂה אִסּוּר בִּשְׁבִילוֹ. וְכָתְבוּ עוֹד דַּאֲפִלּוּ בְּנִתְעַכֵּב דְּמֻתָּר מִכָּל מָקוֹם אִם הַדּוֹרוֹן הוּא דָּבָר שֶׁיֵּשׁ בְּמִינוֹ מְחֻבָּר אוֹ דָּגִים שֶׁיֵּשׁ בְּמִינוֹ מַה שֶּׁנִּצּוֹד הַיּוֹם (פח) יֵשׁ לָחֹשׁ שֶׁמָּא הֶחֱלִיף עַכּוּ״ם בְּגָרוּעַ מִמֶּנּוּ שֶׁנִּלְקְטוּ אוֹ שֶׁנִּצּוֹדוּ אֶצְלוֹ הַיּוֹם בְּיוֹם טוֹב, וְאֵין לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ אֶלָּא אִם כֵּן חָתוּם בְּחוֹתָם וְעַל דֶּרֶךְ שֶׁנִּתְבָּאֵר בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן קי״ח: (סט) **אֲבָל אָסוּר לְכָל יִשְׂרָאֵל וְכוּ׳.** כַּנַּ״ל בְּסָעִיף ה׳: (ע) **וְדַוְקָא שֶׁהָיָה דַּעְתּוֹ וְכוּ׳.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁהַמְקַבֵּל יָדַע שֶׁיַּגִּיעַ לוֹ דּוֹרוֹן מִפְּלוֹנִי וְסָמַךְ עַל זֶה: (עא) **אַף עַל גַּב דְּלֵית בֵּיהּ וְכוּ׳.** פֵּרוּשׁ (פט) דְּלֵיכָא לְמֵיסַר מִשּׁוּם בָּא מִחוּץ לַתְּחוּם כֵּיוָן דְּאֵין לְהַנָּכְרִי שׁוּם שַׁיָּכוּת לַיִּשְׂרָאֵל הַמְקַבֵּל וְכַנַּ״ל: (עב) **אָסוּר מִשּׁוּם מֻקְצֶה.** וְדַעַת (ג) כַּמָּה אַחֲרוֹנִים לְהָקֵל בָּזֶה דְּלֹא שַׁיָּךְ בָּזֶה מֻקְצֶה, דְּהַבְּעָלִים לֹא הִקְצוּם דְּדַעַת הַבְּעָלִים הָיָה לְהַקְנוֹתָם בָּזֶה לְהַאֲכִילָם לוֹ, וּמִצַּד הַמְקַבֵּל לֵיכָא מֻקְצֶה דְּלֹא יְהֵא אֶלָּא פֵּרוֹת הֶפְקֵר שֶׁבָּאוּ מִחוּץ לַתְּחוּם שֶׁמֻּתָּר לְאָכְלָן אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא הָיָה דַּעְתּוֹ עָלָיו, וְאֵין לֶאֱסֹר אֶלָּא בְּהָיָה לוֹ לַיִּשְׂרָאֵל עַצְמוֹ פֵּרוֹת חוּץ לַתְּחוּם וֶהֱבִיאָם לוֹ הַנָּכְרִי בְּיוֹם טוֹב, דְּכֵיוָן דְּיָדְעוּ בָּהֶן הַבְּעָלִים מִבְּעוֹד יוֹם וְאַסְּחוּ דַּעְתָּא מִנַּיְהוּ כֵּיוָן שֶׁלֹּא הֱבִיאָם לְתוֹךְ הַתְּחוּם מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב הָווּ לְהוּ מֻקְצֶה. (נא) א]וְיֵשׁ מְקִלִּין גַּם בָּזֶה שֶׁהֲרֵי בְּעִקָּרוֹ לֹא הִסְתַּלֵּק מֵהֶם וְלֹא הִכְנִיסָם לְאוֹצָר וְכַדּוֹמֶה אֶלָּא שֶׁרִחוּק הַמָּקוֹם עִכְּבוֹ מִלְּהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם וְלֹא שַׁיָּךְ בָּזֶה אִסּוּר מֻקְצֶה וְדִינוֹ כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַמְחַבֵּר בְּסָעִיף ה׳ עַיֵּן שָׁם. וְכָתַב הָאֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק כז) דְּיֵשׁ לִסְמֹךְ עֲלַיְהוּ בִּשְׁעַת הַדְּחָק. (נג) וְכָל זֶה לְמַאן דְּאִית לֵיהּ (סי׳ תצה ס״ד) אִסּוּר מֻקְצֶה בְּיוֹם טוֹב, אֲבָל לְמַאן דְּלֵית לֵיהּ אִסּוּר מֻקְצֶה בְּיוֹם טוֹב לֹא שַׁיְכָא כְּלָל כָּל עִקַּר הַגָּהּ זוֹ:

א (א) **לִשְׁלֹחַ לַחֲבֵרוֹ בְּיוֹם טוֹב וְכוּ׳.** הַיְנוּ לְדוֹרוֹן, וַאֲפִלּוּ דֶּרֶךְ רְשׁוּת הָרַבִּים כְּדִמְסַיֵּם הָרַמָּ״א לְבַסּוֹף (ס״ג), כֵּיוָן שֶׁיָּכוֹל חֲבֵרוֹ לְהָנוֹת מֵהֶן כְּגוֹן שֶׁשּׁוֹלֵחַ לוֹ מִינֵי מַאֲכָל וְכֵלִים וּבְגָדִים שֶׁרָאוּי לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם וּכְדִלְקַמֵּהּ, וַאֲפִלּוּ אִם שׁוֹלֵחַ לוֹ בַּעֲלֵי חַיִּים (א) הֲרֵי יָכוֹל לְשָׁחְטָם לְצֹרֶךְ יוֹם טוֹב, וַאֲפִלּוּ אִם הוּא יוֹדֵעַ שֶׁחֲבֵרוֹ לֹא יִשְׁחָטֵם, (ג) מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן שֶׁאִלּוּ הָיָה רוֹצֶה הָיָה יָכֹל לְשָׁחְטָם וּלְאָכְלָם מֻתָּר לִשְׁלֹחַ לוֹ: (ב) **בְּהֵמָה חַיָּה וָעוֹף.** לְפִי דַּעַת הַמְחַבֵּר לְעֵיל בְּסִימָן תצ״ה (ס״ד) דְּאוֹסֵר מֻקְצֶה בְּיוֹם טוֹב, מַיְרֵי הָכָא בִּבְהֵמָה (ג) שֶׁאֵינָהּ עוֹמֶדֶת לְגַדֵּל וְלָדוֹת וְכֵן בְּעוֹף סְתָמִי, דְּאִלּוּ בִּבְהֵמָה הָעוֹמֶדֶת לְגַדֵּל וְלָדוֹת וְכֵן בְּעוֹף שֶׁעוֹמֵד לְגַדֵּל בֵּיצִים הוּא מֻקְצֶה וְאָסוּר לְשָׁחְטָן בְּיוֹם טוֹב: (ג) **וְקִטְנִיּוֹת.** לְפִי שֶׁדֶּרֶךְ לְבַשְּׁלָן שְׁלֵמִים בְּלֹא טְחִינָה וַהֲרֵי הֵן רְאוּיִין אֲפִלּוּ לְבוֹ בַּיּוֹם:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ט (פו) מְאִירִי (כה. ד״ה ועדין): (פז) אַחֲרוֹנִים: (פח) אַחֲרוֹנִים. **וּמִכָּל מָקוֹם כָּתְבוּ דְּיִשְׂרָאֵל שֶׁקָּנָה מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב דָּבָר שֶׁיֵּשׁ בְּמִינוֹ בִּמְחֻבָּר וְהִפְקִידוֹ בְּיַד עַכּוּ״ם בְּלִי חוֹתָם מֻתָּר לְמָחָר לִקַּח מִמֶּנּוּ וּלְהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ אַף שֶׁאֵינוֹ מַכִּיר הֵיטֵב אִם זֶהוּ שֶׁהִפְקִיד אֶצְלוֹ, לֹא מַחְזְקִינַן רֵעוּתָא שֶׁהֶחֱלִיף בְּאַחַר שֶׁנִּלְקַט בְּיוֹם טוֹב מֵאַחַר שֶׁמָּצָא טוֹב וְיָפֶה כְּמוֹ שֶׁהִנִּיחַ וְלֵית לֵיהּ רֵעוּתָא:** (פט) פָּשׁוּט. וּלְחִנָּם דָּחַק עַצְמוֹ בְּסֵפֶר מַטֵּה יְהוּדָה (סק״ב) וְעַיֵּן שָׁם שֶׁגַּם הוּא נָחֵית לָזֶה בְּסוֹף דְּבָרָיו: (ג) מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק כז) וְטַ״ז (ס״ק טז) וּמַאֲמַר מָרְדְּכַי (ס״ק כא) וּנְהַר שָׁלוֹם (סק״ז) וְעוֹד אַחֲרוֹנִים: (נא) טַ״ז בְּסִימָן תקי״ח (סק״ז) עַיֵּן שָׁם, וּבֵית מֵאִיר הֵבִיא סִיַּעְתָּא לִדְבָרָיו מִדִּבְרֵי הָרַמְבַּ״ם (פ״ב הל׳ ב, ט), וְעַיֵּן בְּסִימָן תקי״ח בְּסוֹף הַסִּימָן בְּדִבְרֵי הַטַּ״ז. וּמִכָּל מָקוֹם הַרְבֵּה יִשְׁבוּ דִּבְרֵי הָרַמָּ״א דְּכֵיוָן דְּאִיכָּא אִסּוּר בַּהֲבָאַת הַפֵּרוֹת נַעֲשָׂה מֻקְצֶה וּכְהַהִיא דִּבְהֵמוֹת מִדְבָּרִיּוֹת בְּסִימָן תצ״ח סָעִיף ג׳. וְלַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי אַדְרַבָּה מִשָּׁם מוּכָח אִיפְכָא שֶׁהֲרֵי מִדְבָּרִיּוֹת דַּוְקָא אָמְרוּ וְלֹא בְּשֶׁהָיְתָה בְּמִקְרֶה חוּץ לַתְּחוּם, וְעַל כָּרְחֲךָ מוּכָח דְּמִשּׁוּם אִסּוּר תְּחוּמִין לֹא הָוֵי מֻקְצֶה אֶלָּא דְּכֵיוָן דִּשְׁלָחָם לִרְעוֹת לְכָל הַקַּיִץ הָוֵי כְּמוֹ פֵּרוֹת שֶׁהִכְנִיס לָאוֹצָר. וּמָצָאתִי בְּבֵית מֵאִיר בְּסִימָן תצ״ח (ס״ג) שֶׁנָּגַע בָּזֶה וְצָרִיךְ עִיּוּן. וּבַמְּאִירִי מְבֹאָר גַּם כֵּן דְּלֹא שַׁיָּךְ בָּזֶה מֻקְצֶה שֶׁהֲרֵי הִקְשָׁה בְּדַף כ״ה (ע״א ד״ה והבא) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ, וְאִם תֹּאמַר בְּבָאוּ מִחוּץ לַתְּחוּם מִפְּנֵי מָה לֹא נֶאֱסָר מִשּׁוּם מֻקְצֶה דְּהָא וַדַּאי אֵין דַּעְתּוֹ שֶׁל אָדָם עָלָיו מִן הַסְּתָם. וְעִקַּר הַדָּבָר בִּתְשׁוּבַת שְׁאֵלָה זוֹ שֶׁאֵין תּוֹרַת מֻקְצֶה אֲמוּרָה אֶלָּא בְּאִסּוּר מֻקְצֶה שֶׁהוּא שָׁוֶה לַכֹּל, אֲבָל חוּץ לַתְּחוּם אֵינוֹ מֻקְצֶה לְמִי שֶׁהוּא תּוֹךְ הַתְּחוּם לְאוֹתָן הַפֵּרוֹת, הִלְכָּךְ לֹא חָל עֲלַיְיהוּ דִּין מֻקְצֶה כְּלָל וּמֻתָּרִין לְיִשְׂרָאֵל אַחַר. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ: (נג) מָגֵן אַבְרָהָם (שם). **וְנִרְאֶה לִי דְּאַף רַשַּׁ״ל** (שם פ״ה סי׳ יז) **דְּמַחְמִיר שֶׁם לְעִנְיַן בְּהֵמוֹת הָרוֹעוֹת חוּץ לַתְּחוּם מוֹדֶה הָכָא דִּלְרַבִּי שִׁמְעוֹן הָכָא שָׁרִי,** דְּשֶׁם הַטַּעַם כֵּיוָן שֶׁאֵין נִכְנָסוֹת לָעִיר כָּל יְמוֹת הַקַּיִץ הָווּ לְהוּ כִּגְרוֹגָרוֹת וְצִמּוּקִים שֶׁהֶעֱלָן לַגָּג לְיַבְּשָׁן כִּדְאִיתָא בַּגְּמָרָא מַה שֶּׁאֵין כֵּן הָכָא. וְצָרִיךְ עִיּוּן קְצָת עַל מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל שֶׁמַּשְׁמַע לִכְאוֹרָה מִנֵּיהּ לְהֵפֶךְ:

א (א) רַמְבַּ״ם (פ״ה ה״ז) וּסְמַ״ג (לאוין עה) **וּשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים:** (ג) הַגְּרַ״ז (ס״א): (ג) עוֹלַת שַׁבָּת (סק״א). [וּמַה שֶּׁמְּפַקְפֵּק הָאֵלִיָּה רַבָּה (סק״א) דְּאֵינוֹ דּוֹמֶה לִטְחִינָה תְּמֵהַנִי הָא הָרַמְבַּ״ם וְכָל הַפּוֹסְקִים כָּתְבוּ הַטַּעַם דְּאִי בָּעִי הָיָה שׁוֹחֲטָם בְּיוֹם טוֹב וּבְעוֹמֶדֶת לְגַדֵּל וְלָדוֹת לֹא שַׁיָּךְ זֶה] וְכֵן כָּתַב הַחַיֵּי אָדָם (כלל צו ס״ז). וּמַה שֶּׁכָּתַב וְכֵן בְּעוֹף סְתָמִי, מִשּׁוּם דְּאִיתָא בַּיְרוּשַׁלְמִי (פ״א הי״א) דִּסְתָם תַּרְנְגֹלֶת עוֹמֶדֶת לַאֲכִילָה אִם לֹא שֶׁדַּעְתּוֹ בְּהֶדְיָא כְּדֵי לְגַדֵּל בֵּיצִים:

ליקוטי דברי הרב: א] וכן דעת השו״ע הרב (סי׳ תקיח סכ״א).

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah